

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2012 > Robuste økonomiske analyser > Radrensning eller ukrudtsprøjtning i kartofler?

Radrensning eller ukrudtsprøjtning i kartofler?

Det er nu muligt at sammenligne radrensning med stjernerullerenser med kemisk ukrudtsbekæmpelse i kartofler. Promilleafgiftsfonden for landbrug Indtast selv forudsætningerne og vurder, om stjernerullerenseren er et alternativ på bedriften.

Det har tidligere været muligt at sammenligne økonomien ved mekanisk ukrudtsbekæmpelse i rækkesået raps, roer og majs med kemisk ukrudtsbekæmpelse i regnearket "Økonomisk sammenligning af båndsprøjtning/radrensning og alm. marksprøjtning".

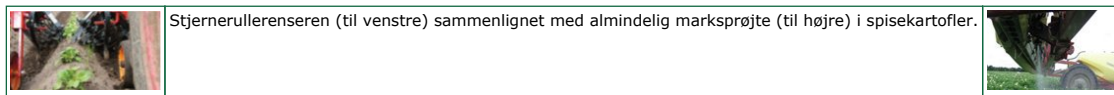
Regnearket er nu udbygget til at omfatte radrensning med stjernerullerenser i kartofler, og det er nu muligt at sammenligne økonomien mellem anvendelse af stjernerullerenseren og kemisk ukrudtsbekæmpelse i kartofler.

Om mekanisk ukrudtsbekæmpelse i kartofler er økonomisk fordelagtigt afhænger af flere faktorer. Mekanisk ukrudtsbekæmpelse er betydeligt mere tidskrævende og derved lønintensiv end kemisk ukrudtsbekæmpelse. Så en høj kapacitet på stjernerullerenseren er derfor påkrævet. En anden vigtig parameter er om radrensningen påvirker udbyttet. Her adskiller kartofler sig fra de andre rækkeafgrøder, der er inkluderet i regnearket. Effekten af radrensning på udbytterne af roer, majs og rækkesået vinterraps er blevet undersøgt i flere landsforsøg. Resultaterne viser, at der ikke er sikker forskel på de opnåede udbytter. Lignende forsøg er lavet i kartofler, og her fandtes til gengæld et udbyttetab fra 0 til 10 pct. ved radrensning med stjernerullerenser sammenlignet med ukrudtsprøjtning.

Regnearket tager derfor hensyn til: Forskelle i forbruget af ukrudtsmidler, tidsforbrug (af lønning) og mekanisering samt forskelle i udbyttetab.

Her kan [forklaring til regnearket og regnearket åbnes](#).

I regnearket kan doseringer, priser på midler og maskiner, egne maskiners kapaciteter og egen timeløn m v. tilpasses den enkelte bedrift. Nedenfor ses et eksempel på en sammenligning af to forskellige metoder til ukrudtsbekæmpelse i kartofler.

Stjernerullerenseren (til venstre) sammenlignet med almindelig marksprøjte (til højre) i spisekartofler.

En strategi med mekanisk ukrudtsbekæmpelse består typisk af 3 behandlinger med stjernerullerenseren, mens strategi med kemisk ukrudtsbekæmpelse typisk består af 3 sprøjtninger. Første behandling består af 1,5 l Roundup og 1 l Fenix inden fremspining, efterfulgt 2 gange 15 g Titus efter fremspining.

I tabel 1 ses udvalgte specifikationer for stjernerullerenseren og den almindelige marksprøjte til brug i investeringsberegningen.

Tabel 1. Specifikationer til stjernerullerenseren og den almindelige marksprøjte.

	Stjernerullerenser	Alm. marksprøjte
Købspris (kr.)	150.000	300.000
Bredde (meter)	6	24
Kapacitet (timer pr. ha)	0,28	0,2
Drift* (kr. pr. ha)	70	40

*Inkluderer vedligehold af stjernerullerenseren samt vedligehold og brændstof til traktoren.

Løn er i eksemplet sat til 175 kr. pr. time, rente 5 pct. og redskabernes levetid er 12 år.

Omkostningen (kr. pr. ha) ved almindelige marksprøjtning er næsten konstant (ca. 825 kr. pr. ha inkl. planteværn), da den anvendes på yderligere 400 ha ud over rækkeafgrøden. Til gengæld anvendes stjernerullerenseren kun på arealet med kartoflerne, og omkostningen er i høj grad afhængigt kartoffelarealet.

En anden vigtig parameter er, om behandlingen med stjernerullerenseren medfører et udbyttetab. I tabel 2 ses de samlede omkostninger ved anvendelse af stjernerullerenseren. Når der ikke forventes et udbyttetab, består omkostningerne ved anvendelse af stjernerullerenseren kun af maskin- og arbejdsomkostninger, og der kræves mere end 30 ha med kartofler, før det er fordelagtigt at investere i stjernerullerenseren.

Hvis der forventes et udbyttetab på 5 pct., vil de samlede omkostninger til mekanisk ukrudtsbekæmpelse ligge mellem 2.337 kr. pr. ha og 1.868 kr. pr. ha ved et kartoffelareal på mellem 25 ha og 125 ha.

Tabel 2. Samlede omkostninger ved anvendelse af stjernerullerenseren afhængigt af kartoffelarealets størrelse og et eventuelt udbyttetab.

Areal med kartofler	Maskinomkostninger	5 pct. udbyttetab	I alt
	Kr. pr. ha		
25 ha	945	1.392	2.337
75 ha	554	1.392	1.946
125 ha	476	1.392	1.868

Udbyttetabet på 5 pct. koster næsten 1.400 kr. pr. ha ved et normudbytte på 34.800 kg pr. ha og en salgspris på 0,8 kr. pr. kg. Derfor er det nødvendigt at udføre radrensningen omhyggeligt og undgå udbyttetab for at radrensning er et realistisk alternativ til kemisk ukrudtsbekæmpelse.

I regnearket er det muligt selv at indtaste udbyttetab og undersøge, hvordan det påvirker sammenligningen mellem stjernerullerensning og ukrudtsprøjtning.

Her kan du læse mere:

- [Sammenlign økonomien ved mekanisk og kemisk ukrudtsbekæmpelse](#)
- [Fordele og ulemper ved kemisk kontra mekanisk ukrudtsbekæmpelse](#)
- Plantekongres bilag 2011 J7 – [Ukrudtsbekæmpelse i kartofler](#)

[Til top](#)